

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

GRADE 12

LOETSE 2011

**SESOTHO PUO YA LAPENG – PAMPIRI YA PELE
MEMORANTAMO**

Memorantamo e na le maqephe a 6.

KAROLO YA A: TEKOKUTLWISISO

SI 2 M.T. 2.9, 2.11 SI 4 M.T 2.11 SI 4 MT 3.3

POTSO YA 1**TEMA YA 1**

1.1

1.1.1 Ha a tsebe mongolo o ho lona (1)

1.1.2 Le tswa Thekong / Durban (1)

Le tswa ho Amos Mwana (1)

1.1.3 Amos o ne a utlwana le Samina kgale/ratana/motjhaufa (1)

1.2

1.2.1 Ke hore mongodi wa lona, Amos o tla tla a fihla / o a tla Kgauteng (2)

1.2.2 Ke ho tla iphetetsa ho Samina ho tseo Samina a ileng a mo etsa tsona. (2)

1.3. Ke Mmangwane wa Samina / Ngwanabo mme wa Samina (1)

1.4 Seratswaneng ho thwe “ monna eo Samina a ileng a mo kuta jwalo ka ha a kuta Kgwapo kajeno” (2)

1.5 Ho thwe Samina o ne mo ntshe ka ntshwe di sa fohlwa (2)

1.6 Kgwapo (1)

1.7 Ke ho tswa hampe haholo motho a se a sa hetle morao (2)

1.8 O ne a sa rate hore mosadi wa hae a tsebe ka taba ya hae le Samina (2)

1.9

1.9.1 Dikilometara tse makgolo a robong/900 km (1)

1.9.2 Dipalangwang di ngata matsatsing ana (1)

[20]

TEMA YA 2

- 1.10 Autozone, Spec Saver le a mang a mokgahlelo o ka hodimo (1)
- 1.11 Game, Dion le a mang a mokgahlelo o ka tlase (1)
- 1.12 Naha ka bophara (1)
- 1.13.1 Ke mohopolo feela (1)
- 1.13.2 Ho na le dipehelo Mohlala : O lokela hore ibe o a sebetsa mme o amohela moputso o fetang R 2000.00 ka kgwedi
- O moahi wa Afrika Borwa ya nang le bukana ya boitsebiso.
  - Ha o a blacklistwa. (2 x 1) (2)
- 1.14 Ka ho letsetsa 0861 729 727 kapa ho etela www. RCS group. co. za. (2 x 1) (2)
- 1.15
- 1.15.1 Ha o ka sebedisa R 500.00 kapa ho feta pakeng tsa 15 Phupjane le 15 Phato 2010 (1)
- 1.15.2 Matsatsi a phomolo Mauritius. (1)

[10]**MATSHWAO OHLE A KARALO YA A: 30**

KAROLO YA B: KGUTSUFATSO

SI 2 MT. 1.6

POTSO YA 2**MEHOPOLO E LEBELLETSWENG**

- Molise e ne e le lekaota
- O ne a tjheha diphoofolo tse hlaha ka mamena
- Ka tsatsi le leng a fumana diphoofolo tse ngata lemeneng la hae, dinone le dipudumo
- A thaba haholo
- A kena lemeneng ho bolaya diphoofolo ka lerumo.
- Pudumo e tona ya mo kgorohela ya ba ya mo nyollela hodima lemena ka dinaka.
- A e hlaba a se a le ka hodima lemena.

KABO YA MATSHWAO

- 1 Bakeng sa ntlha tse 1 – 3 tse nepahetseng.
- 2 Bakeng sa ntlha tse 4 – 5 tse nepahetseng.
- 3 Bakeng sa ntlha tse 6 – 7 tse nepahetseng

DIKAHLOLO / KGULO YA MATSHWAO PUONG

- Diphoso tse 0 – 4 > ho se nkuwe matshwao.
- Diphoso tse 5 – 10 .> ho nkuwe letshwao. 1
- Diphoso ste 11 – 15 > ho nkuwe matshwao a 2.
- Diphoso tse 16 le ho feta > ho fokotswe 3 matshwao ELA HLOKO
- Mohlohlobuwa a se fetole moelelo wa seratswana. Mohlala: Mohlahlobuwa a se kgutsufatse jwalo ka ha eka ke yena ya neng a hlahelwa ke ditaba tsa seratswana.
- A se fetole mabitso a batho kapa diphoofolo Mohlala: Ha seratswana se bua ka pudumo a se re se bua ka ntja kapa fariki.
- Jwale hona ho hlokolosi le ho feta: Mohlahlobuw a se ahlolwe ho sebedisa palo e fosehetseng ya mantse.

KAROLO YA C: THUTAPUO LE THSEBEDISO YA PUO.**S.I 4 MT 1.5, 1.8, 1.9, 2.1, 2.2, 2.3,****POTSO YA 3****3.1**

3.1.1 Tse ntsho = lekgethi (1 + 2) (2)

3.1.2 Tse tsotegang = leamanyi (1 + 2) (2)

3.1.3 Tsena = Lesupi (1 + 2) (2)

3.2.1

(a) Moriri > Moritshana = Renenefatso (1 + 2) (2)

(b) Hata > Ikgata = Thatafatso / Qhomafatso / Thunyafatso
(1 x 2) (2)

3.3 Meomo = Momo / mmomo (1)

3.4

3.4.1 Leetsaki – tolaka (1)

3.4.2 Leetsetsi – tola / tolela (1)

3.4.3 Leetsisi - todisa (1)

3.5

3.5.1 Menyepetsi - dikeledi / meokgo / masodi (1)

3.5.2 Tsotegang - Babatsehang (1)

3.6

3.6.1 Mahlo a Mmakotulo e ne se a maholo a matle (1)

3.6.2 Ka mosebetsi Mmakotulo ha se mosuwetsana (1)

3.7

3.7.1 1 (1)

3.7.2 9 (1)

3.7.3 14 (1)

3.7.4 10 (1)

3.8

3.8.1 (a) Ho balla – Ho balla ho iphile matha, tjhayi e tla ba siyo (1)

(b) Ho balla hodimo ho tlisa kutlwisiso (1)

3.8.2 Hlaha

(a) Tau ke e nngwe ya diphoofolo tse hlaha, ka hoo e phela naheng (1)

(b) Mosi o thunyang thabeng ke wa hlaha e hoteditsweng ke badisana (1)

3.9

3.9.1 Tswa

Ke tswa mmona motseng kwana a itjeletse kgera / Tswa o dutse ke tla o lokisetsa (2)

3.9.2 Tloha = Ke tloha ke o jabela ha o ntse o nganga / A tloha a ikela ba sa bua (2 x1) (2)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 30

MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 70